

LANDET UDEN DRØMME

21. APRIL – 2. MAJ Skuespilhuset

fixfoxy.com

Støttet af **STATENS KUNSTFOND** Konst Højgaard's Fond

Foto: Søren Meisner

Fix&Foxy

En Anni Albers
25

Landet uden drømme, 2018

Co-produceret med Eventministreriet/Det Kongelige Teater.

Af Erik Exe Christoffersen

Anmeldt i Peripeti.dk 2018

Hvordan forestiller vi os fremtiden?

Forestillingen er en lang monolog fremført af en kvindelig skuespiller i et tomt scenerum foran tilskuerne: ”Jeg er kvinden fra fremtiden, og I skal ikke være bange – for alt bliver godt. Fremtiden er hverken knald-hvide vægge med blændende LED-lys eller kvinder i stramt sexet sci-fi tøj. Fremtiden bliver bare fin.” Vi er rigtig mange, som er bekymrede for fremtiden. Den ene krise efter den anden melder sig, og der er ikke den store tillid til, at der er nogen, der vil eller kan forsøge at løse fremtidens problemer. Snarere ser det ud til, at mange politikere har travlt med at forstørre problemerne. *Landet uden drømme* går en anden vej, og forsøger at fremmane en fremtid, som er en form for drøm. Lise Lauenblad er skuespilleren, som fører tilskuerne gennem et teatralt univers med suveræn sikkerhed og stor troværdighed. Tilskuerne følger hendes bud på drømme om fremtiden.

Monologen fremføres direkte henvendt til tilskuerne. Men samtidig er der også tale om en implicit henvendelse i teksten. Tekstens ”jeg”, en kvinde, taler til tekstens *publikum*, men der opstår samtidig en relation mellem skuespilleren og tilskueren konkret i selve opførelsen overfor netop dem, som er til stede denne dag. Som skuespilleren siger, ”forestil jer et tomt rum, der kommer tilskuere ind og så kommer den her kvinde ind og siger: ””Jeg kommer fra fremtiden””. Men skuespilleren fortæller med beklagelse, at ingen tager hende alvorligt, ingen tror på hende. Det er jo bare teater og hun er skuespiller. På denne metafiktive plan fortæller hun videre: ”Det er bare for ikke at skræmme jer eller gøre jer bange, at jeg ligner jer”. Og hun forudser hvad der kommer til at ske: ”En tilskuer rejser sig og går. Hun er vred over, at det ikke bliver ikke bedre”. Men der vil også være en tilskuer som føler, ”at det netop er hende, der bliver talt til. At hun er den udvalgte”. Skal vi stole på kvinden, som siger, at hun er fra fremtiden?

Fremtiden begynder nu

Hvis man skal sige det kort, betyder det vel at fremtiden begynder *her og nu*. Her i dette rum hvor vi ser teater”. Fremtiden er betinget af det, vi siger, tænker og gør netop her og nu. Fremtiden er allerede begyndt, og forestillingen har en række forslag til, hvad der vil ske med os, tilskuerne, fordi vi er kommet netop her i dag til forestillingen. Nogle vil indlede et parforhold på grund af denne uventede kæmpe oplevelse, en vil rejse sig og tage af sted, fordi der bliver ringet på hans mobil, at datteren er kommet ud for en ulykke, en anden vil gå ind i politik, og en vil sidde og fortryde, at tiden ikke blev brugt til noget andet end dette latterlige stykke teater. Teatret består af illusioner og fantasier, som begynder med de forestillinger og imaginationer, som stykket fremkalder. Vil de som en form for realitet faktisk ændre virkeligheden konkret?

Det er en ren, minimalistisk forestilling. Ingen scenografi, ingen kostumer, ikke mange lyseffekter. De forestillinger, de såkaldte ”magiske hvis”, vi som tilskuer oplever, skal vi selv fremkalde, idet vi spørger os selv: Hvad nu hvis denne kvinde faktisk er fra fremtiden? Forestillingen leger med fiktionen og den virkelige tid. Hun går ud, kommer ind igen, gentager replikker, hun

ser ud på tilskuerne, smiler og gentager, jeg kommer fra fremtiden. Skuespilleren fortæller alt, hvad der skal ske på scenen. Og hun roser sig selv, fordi hun husker teksten.

Foto: Søren Meisner

Hvordan ser fremtiden ud? Vil der være sultne bjørne? Vil der komme oversvømmelser? Hun fortæller, at der vil komme vanddråber fra loftet, og snart vil rummet være fyldt med vand og

tilskuerne drukner. Det er bare teater og teatrale forestillinger, drømme. Men vi kan tage det roligt, for fremtiden vil være uden de kriser, vi kender.

”Hvornår begynder forestillingen?” Skuespilleren prøver at forstå, hvad en tilskuer tænker. Men den *er* begyndt, og tilskuerne *er* de udvalgte. Hun forestiller sig, at nogle tilskuere overvejer, om de skal udvandre og forsøge at få pengene tilbage. Hun er fremtiden, og der er ingen kriser eller katastrofer, men er det ikke ret naivt, foreslår skuespilleren selv?

Transformation til fremtiden

Hun klør sig som et dyr. Hun er troværdig og virker oprigtig, når hun danser. Noget forandrer sig, når hun kommer ind. Er hun ved at transformeres til et andet (fremtids) væsen? Er der spring i tid? Det er en forestilling om tilfældigheder, noget falder måske på plads i fremtiden. Det bliver godt, men anderledes. Men det er ikke tilfældigt, at vi er her, og vi bliver afgørende for fremtiden.

Hun tager alt tøjet af. Nøgen står hun med en spand. Det viser sig at være hvidt ler, som hun smører hele kroppen ind i. Hun bliver et andet væsen: Et organisk væsen som ikke ligner noget, vi tidligere har set, hverken mand eller kvinde, hverken dyr eller menneske, det ligner et foster, måske er det et fortidsvæsen, måske et fremtidsvæsen? Hun genfødes, svøbt i slim og mudder, mens hun ordløst forsøger at finde fodfæste på det glatte gulv. Hun rejser sig som et væsen, der taler til os på tværs af tid, som husker os på, at fremtiden formes nu – og at det er os, som skal skabe den. I fremtiden vil vi kunne sejle på vandet, gå på månen, flyve og tale med hinanden på stor afstand. Ingen vil sulte. Hun går på to ben, men er samtidig reduceret til organisk drømmeliv.

Her slutter forestillingen, men før den sædvanlige fremkaldelse rejser en kvinde sig blandt tilskuerne, går op på scenen og siger: ”Jeg er fremtiden”. Flere tilskuere følger efter og gentager. Den tilskuer, som sidder lige ved siden af mig, rejser sig også og går op på scenen og siger ”Jeg er fremtiden” og tilføjer ”vær ikke bange”. Selv får jeg egentlig også lyst til at gå op på scenen og gentage ”Jeg er fremtiden”.

Instruktør og forfatter spiller sammen

Tue Beiring har lavet en spændende forestilling, hvor rollerne som dramatiker og instruktør indgår i en slags spejlende interaktion med hinanden. Teksten og forestillingen skaber en uendelig spejling af hinanden. Teksten og publikum spejles i den reelle skuespiller og de faktiske tilskuere. Tekstens fiktion spejles i det reale rum. Det kaldes *Mise en abyme*. Det er en form for dramaturgi, der indsætter en historie i en historie. Her bliver de konkret tilstedeværende tilskuere langsomt indsat i fiktionens univers. Det er en teknik, som kendes fra fx Shakespeares berømte scene i *Hamlet*, hvor skuespillerne opfører en mimisk spejling af plottet i *Hamlet*. I *Landet uden drømme* spejler fiktionen realiteten, og det betyder, at fremtiden skabes her og nu af de tilstedeværende tilskuere.

Det senmoderne tragiske subjekt

Landet uden drømme minder på mange måde om flere af den engelske teatergruppe Forced Entertainments forestillinger, især *First Night* og *Tomorrow's Parties*. Det, som er fælles for disse forestillinger er, at der en skuespiller, som henvender sig direkte til tilskuerne i et stort set tomt rum. *Landet uden drømme* tematiserer subjektet uden fremtidsdrømme i den senmoderne tid. Det foruroligende er, hvor let den stabile virkelighed tilsyneladende kan skride, hvis ikke vores forestillingsevne til en anden fremtid aktualiseres.

Erik Exe Christoffersen, lektor ved Institut for Kommunikation og Kultur – Dramaturgi.
Aarhus Universitet.

Landet uden drømme er produceret af Fix & Foxy i samarbejde med Eventministeriet ved Det Kgl. Teater.

Skuespiller: Lise Lauenblad.

Instruktør og forfatter: Tue Biering.

Dramaturg: Tanja Diers.
